

Vapaaehtoistoiminnasta oppiminen YHTEISTYÖN LÄHTÖKOHTIA

Tämän lomakkeen tavoitteena on helpottaa Metropolia Ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksen ja vapaaehtoistoimintaa järjestävän organisaation yhteistyötä järjestettäessä 4. harjoittelua, jossa oppiminen toteutuu vapaaehtois- tai kansalaistoiminnan kontekstissa. Sitä käytetään osapuolten käytänteiden ja odotusten selkeyttämisessä sekä opiskelijoille tiedottamisessa.

Lomakkeen tarkoituksena on kuvata yhteistyön lähtökohtia, ei velvoittaa osapuolia. Tiedot kirjataan niin yleisellä tasolla, ettei niitä tarvitse päivittää vuosittain. Yhteistyökumppanin toivotaan ilmoittavan Metropoliaan, kun sen toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai yhteyshenkilö muuttuu, jotta tiedot voidaan päivittää. Lomakkeita ylläpidetään julkisesti.

Organisaation nimi	Metropolia Ammattikorkeakoulu
Yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot	Sylvia Tast sähköpostiosoite sylvia.tast@metropolia.fi osoite Sofianlehdonkatu 5b, 00610 Helsinki (PL 4032, 00079 Metropolia) puh. 040-641 8219.
Yhteyshenkilön tehtävä	Koordinoi toistaiseksi yhteistyöverkoston kokoamista ja tiedon välittämistä vapaaehtoistoiminnan organisaatioille/ Metropolian toimijoille
Viimeisin päivitys	18.9.2014

HUOM! Nämä käytänteet koskevat syksyllä 2014 opintonsa aloittaneita ja niitä sovelletaan syksystä 2015 alkaen (poikkeustapauksissa jo keväällä 2015).

Harjoitteluympäristö/ toiminnan sisältö	<p>Harjoitteluympäristö ja toiminnan sisältö määräytyvät opiskelijan ja yhteistyökumppanin sopimuksen mukaisesti. Niitä määrittelevät harjoittelulle asetetut osaamistavoitteet ja sisällöt.</p> <p>Osaamissisältö: <i>Opiskelija tuntee vapaaehtois- ja kansalaistoimintaa sosiaalialalla. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa harjoittelunsa oman ammatillisen erityisosaamisensa kehittymishaasteet huomioiden. Hän vahvistuu ammatillisessa osaamisessaan. Opiskelija edistää toiminnallaan oikeudenmukaisuutta, ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta ja kestävää kehitystä.</i></p> <p>Sisältö: <i>Opiskelija tuntee vapaaehtoistoiminnan merkityksen, periaatteet ja käytännöt sosiaalialalla. Harjoittelu suoritetaan opintojen aikana opiskelijan esittämän suunnitelman mukaisesti. Harjoittelu voi olla esimerkiksi kansalaistoimintaa, vapaaehtois- ja tukihenkilötoimintaa.</i></p> <p>Käytännössä toiminta voi sisältää vapaaehtoistoiminnan kaltaisen toiminnan lisäksi muuta toimintaa, joka lisää opiskelijan ymmärrystä vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kontekstista kuten kampanjan suunnittelu, kyselyn laatiminen, vertaisryhmän vetäminen muille vapaaehtoisille, leirin ohjaaminen tms.</p>
Harjoittelijan valmiudet	<p>4. harjoittelua aloittaessaan harjoittelija on suorittanut ensimmäisen lukuvuoden sosionomin opinnot (ks. opetussuunnitelma http://opinto-opas-ops.metropolia.fi/index.php/fi/16183/fi/70322) tai hankkinut niitä vastaavat taidot. Osalla opiskelijoista on aikaisempaa vapaaehtoistoiminta- tai työkokemusta sosiaalialalta.</p> <p>Suomen lisäksi sosionomin tutkinnon voi suorittaa myös englanniksi. Myös vieraskielisessä ryhmässä kaikilla on vähintään B1-tason kielitaito suomessa ja usein myös muuta kielitaitoa.</p>

<p>Harjoittelun ajankohta, kesto ja intensiivisyys</p>	<p>Opiskelijat voivat aloittaa 4. harjoittelun heille soveltuvana ajankohtana, mutta aloittamista suositellaan erityisesti lukukausien alussa (elo-syyskuun vaihde tai tammikuu). Tavallisesti opiskelijat ovat muiden opintojensa parissa arkipäivisin klo 8-16, joten 4. harjoittelun on hyvä sijoittua muihin ajankohtiin. Lukukausien aikataulu kuitenkin vaihtelee ja yksilöllisten opintopolkujen vuoksi joillakin opiskelijoilla on hyvinkin joustavat aikataulut. Harjoittelu voi tapahtua myös loma-aikoina. Ammattikorkeakoulussa joululoma kestää noin 2 viikkoa ja kesäloma noin 2,5 kuukautta.</p> <p>Syksyllä 2014 aloittaneiden opiskelijoiden 4. harjoittelu koostuu 5 opintopisteestä (5 x 27h = 135h), jotka suoritetaan pääsääntöisesti toisen lukuvuoden aikana. Kyseinen tuntimäärä sisältää myös harjoittelun kirjallisten töiden laatimisen. Harjoittelu on mahdollista suorittaa useassa organisaatiossa kuitenkin vähintään 20h yhdessä paikassa.</p> <p>Opiskelijan ja yhteistyökumppanin tarpeista riippuen harjoittelu voi olla lyhyt ja intensiivinen tai ajoitukseltaan löyhempi ja pitkälle ajanjaksolle jakautuva. Opiskelijoita kannustetaan aloittamaan harjoittelu hyvissä ajoin, jotta he kykenevät toteuttamaan sen kiireettömästi ennen valmistumista.</p>
<p>Koulutus/ orientaatio vapaaehtoistoimintaan</p>	<p>Ennen 4. harjoittelua jokaisen opiskelijan tulee orientoitua vapaaehtoistoimintaan. Tämä voi tapahtua osallistumalla opiskelijan valitseman organisaation järjestämään koulutukseen vapaaehtoistoiminnasta. Jos opiskelijan ei ole mahdollista osallistua koulutukseen omassa organisaatiossaan tai toisaalla, hänen tulee suorittaa Metropolian orientaatiokokonaisuus vapaaehtoistoimintaan.</p> <p>Koulutuksessa käsiteltäviä sisältöjä ovat esim. seuraavat: vapaaehtoistoiminnan periaatteet, vapaaehtoisen rooli, oikeudet ja velvollisuudet sekä motivaatio toimia vapaaehtoisena. Lisäksi opiskelijan on hyvä saada orientaatio organisaatioon, jossa hän suorittaa 4. harjoitteluaan.</p>
<p>Harjoittelun toteutus ja ohjaus/ tuki</p>	<p>On Metropolian opiskelijan vastuulla etsiä henkilökohtaiseen opetussuunnitelmaansa sopiva organisaatio ja neuvotella sen edustajan kanssa harjoittelun sisällöstä, ajankohdista jne. Alustavien neuvottelujen jälkeen opiskelijan tulee saada hyväksyntä 4. harjoittelun suunnitelmalleen tutoropettajalta. Harjoittelun aikana opiskelija täyttää tuntiseurantalomaketta ja suorittaa yhteistyökumppanin kanssa sovittuja tehtäviä.</p> <p>Metropolian opiskelijan on mahdollista suorittaa 4. harjoittelu vain organisaatiossa, joka tarjoaa tarpeen mukaan ohjausta/ tukea käytännön tehtäviin vapaaehtois- tai kansalaistoiminnan kontekstissa. Metropolian tutoropettaja ohjaa opiskelijaa liittyen sopivan harjoittelupaikan löytämiseen, opintojakson suorittamisen käytänteisiin ja arviointiin. Mahdollisten ongelmien ilmetessä opiskelija ja/tai yhteistyökumppani voivat tarvittaessa ottaa yhteyttä opiskelijan tutoropettajaan.</p>
<p>Harjoittelun päättäminen ja arviointi</p>	<p>Saadakseen harjoittelusta opintosuorituksen opiskelija tarvitsee yhteistyökumppanilta allekirjoituksen tuntiseurantalomakkeeseen. Harjoittelu arvioidaan asteikolla hyväksytty-täydennettävä-hylätty. On hyvä, jos yhteistyökumppani voi pyydettäessä myöntää harjoittelusta opiskelijalle erillisen harjoittelutodistuksen.</p>